

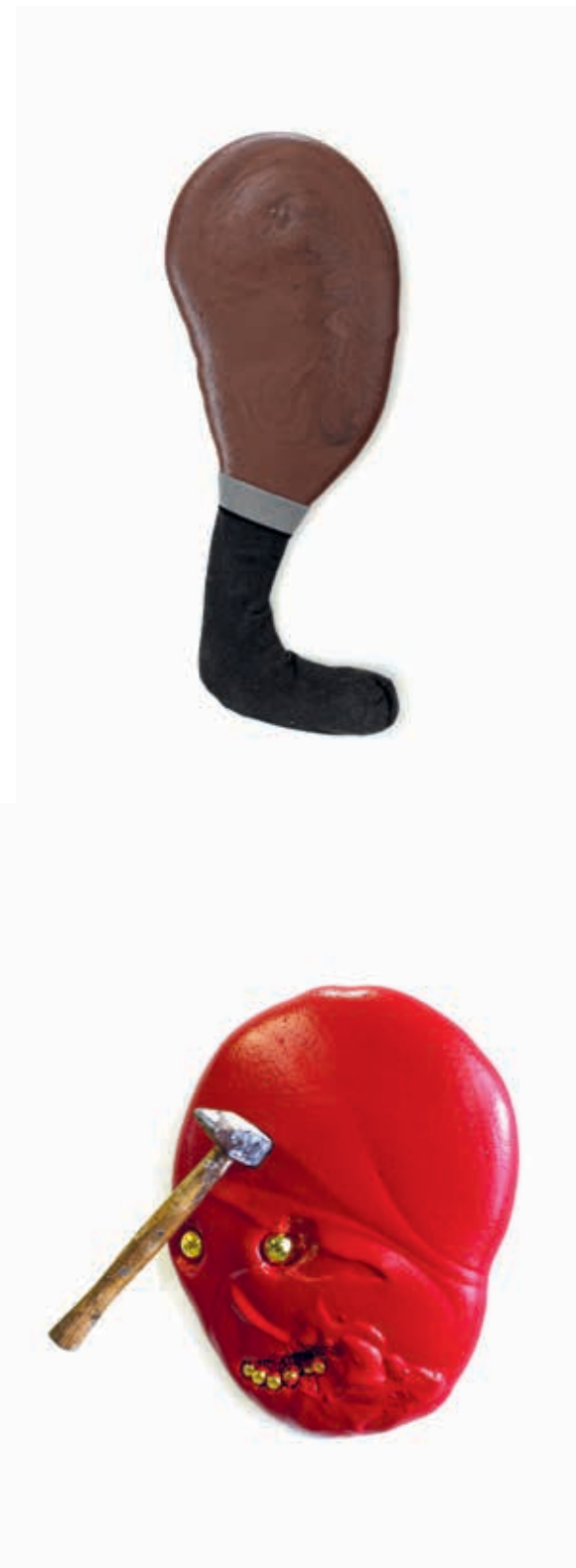

2011–2014,
litý epoxid, různé materiály,
deska, 103 x 73 cm

Krištof Kintera

**Skvrny, tašky,
xichty a hlavy...**

**základní poznámky
k povaze plastických kreseb**

Přestože Krištof Kintera prošel na pražské akademii hned čtyřmi ateliéry, včetně grafiky a nových médií, a jeho práce vykazuje v pravém slova smyslu intermediální charakter, bývá považován především za sochaře. Není divu, protože právě prostorová tvorba hraje v jeho případě prim. V posledních letech se ale čím dál výrazněji prosazuje o něco méně nápadný segment jeho zájmu, který je na vzestupu, a co do počtu, intenzity výrazu a zaujetí, s jakým se mu Kintera věnuje, zaujímá v kontextu jeho tvorby stále významnější místo. Jsou to práce, které sám označuje jako kresby.

Prenatál

Je typické, že úplně první volné Kinterovy práce na papíře z roku 2007 se technikou i původním uplatněním vztahovaly k veřejnému prostoru. Vytvářel je sprejem nebo airbrushem a měly charakter nápisu nebo stylizovaných kulohlavých postav z rodu pozdějších Mluvičů (Talkmen, 1999–2003), jejichž základní podobu ale Kintera definoval už v roce 1995 ve skupině menších objektů nazvaných Příbuzní (Relatives). Prvních šedesát, přes šablonu sprejovaných figurek s heslovitými hláškami, se v rámci série Prvky (The Elements) skutečně v ulicích objevilo, a to už během let 2000 a 2001. K tomuto cyklu se pak nárazově vrátil v roce 2013 ve speciálním projektu pro Amnesty International (Art for Amnesty), když vybral čtyři původní šablony určené pro veřejný prostor (I'm with you!; He was good; Is it all chemistry?; Gimme money!) a z každé vytvořil limitovanou sérii 32 obrazů na papíře o formátu 510 x 360 mm.

Pomocí šablony vzniklo v roce 2007 také několik osamostatněných nápisů (I don't want to have problems!; You are not me!; I'm not you!). Kintera ovšem téměř současně opustil tvarově pevně definovanou formu a začal proti logice techniky používat airbrush elementárním způsobem. Vznikla tak spontánní stříkaná série v červené a fialové barvě, výrazově ukotvená na hranici mezi lineární abstrakcí a figurálem. V roce 2008 byl výběr čtrnácti takových aerografických kreseb formátu 750 x 1050 mm vydán v albu nazvaném Jeden nebo dva nebo dav (One or two or crowd, Dominik Art Editions, Krakov, Polsko, náklad 15 ks).

Černá přichází

Jestliže byla prenatální fáze charakteristická respektem k absolutně plošnému vyjadřování splyňujícím s papírovou podložkou a technikami, které sice mají k tradičním daleko, nicméně stále s nimi volně korespondují, v roce 2009 se situace zásadně změnila. Tehdy začal Krištof Kintera pro své práce na papíře používat polyuretan. Ten převzal ze sochařské praxe, kde ho využíval k povrchovým úpravám. Vůbec poprvé se polyuretan objevil u objektu Red is coming (2007), který je do té míry klíčový pro celou jeho „kresebnou“ činnost, že je Kintera schopen se na něj s odstupem času dívat i jako na svého druhu prostorovou kresbu. Krom materiálové shody barevně navazuje na jeho časné práce na papíře a jeho podoba, tedy proud barvy volně tryskající ze zdi, v podstatě předjímá techniku, kterou se o dva roky později začal vyjadřovat. Neméně významným objektem je v tomto ohledu All my bad thoughts (Všechny moje špatné myšlenky, 2009). U něj se polyuretan pro změnu objevuje v přirozeném „ropném“ odstínu, a především poprvé rozehrává princip vrstevnaté abstraktní skvrny v ploše. Právě ten je zásadní pro Kinterovu základní řadu „kreseb“, od níž se zatím odvíjí i všechny následující až do současnosti.

První lité kresby polyuretanem, důsledně staví na kontrastu černé barvy a bílé podložky, kterou už tvoří nejen papír, ale

2011–2014,
litý epoxid, různé materiály,
deska, 103 x 73 cm

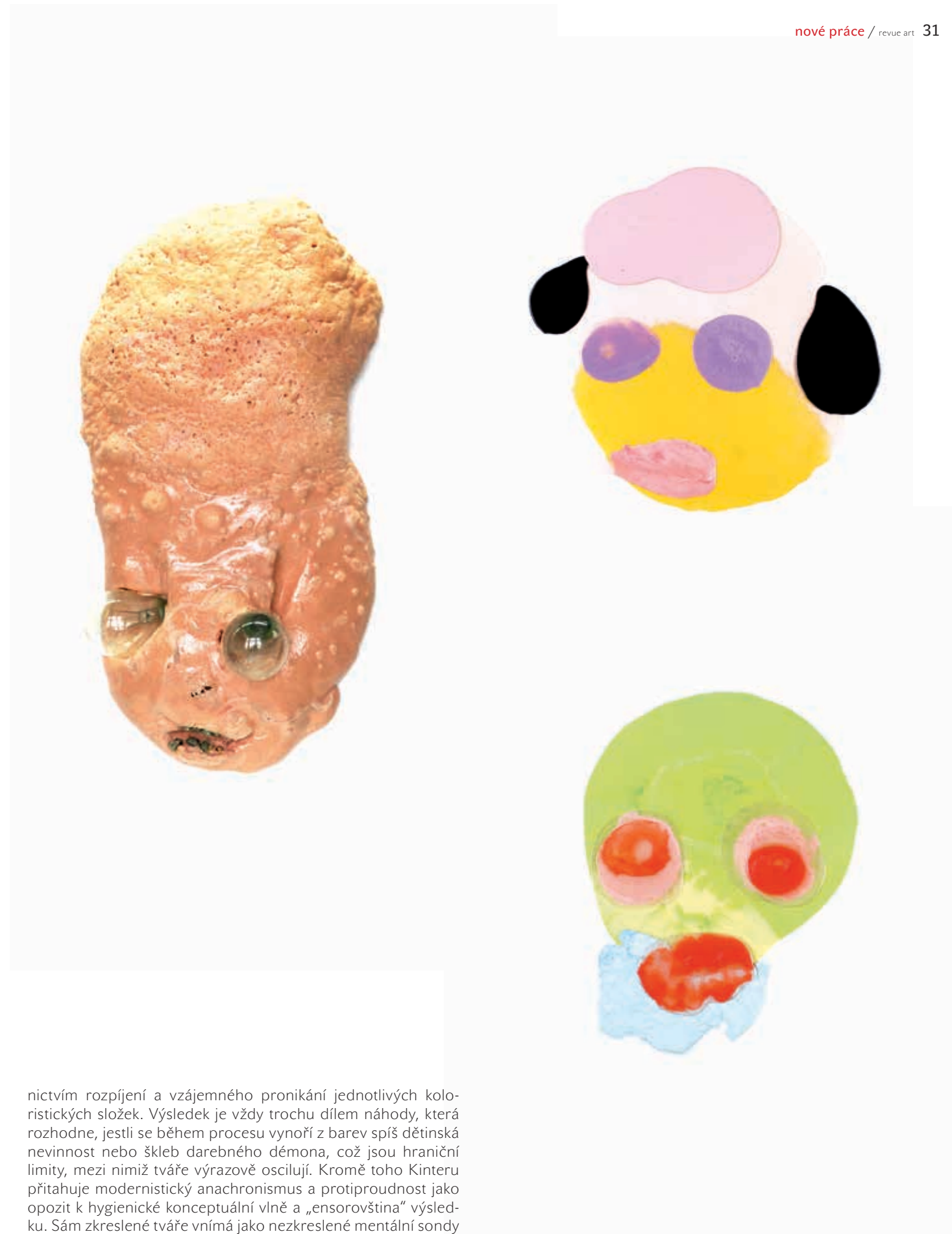
i karton. Tematicky hraje hlavní roli jedna nebo více abstraktních skvrn. Ta je zpočátku prioritně vnímána materiálově jako jakási alegorie prahmoty – temná hmota (Dark Matter), v případě většího počtu pak vztahově, což někdy odráží také názvy. Zároveň se už v této fázi objevují zárodky motivu tváří ve formě bazálních lineárních emotikonů bez obrysových kontur umístěných přímo do čisté plochy podložky. Právě v této otevřené řadě, kterou rozvíjel i v následujících dvou letech, Krištof Kintera definoval prakticky všechny určující principy svých „sošných“ kreseb – totiž kombinování novodobých sochařských materiálů včetně vědomého zdůraznění jejich významu s akčními litými technikami, z něhož vychází výrazová exprese a reliéfní plnost kompozice, to vše postupně vázané na tradiční sochařské téma

hlavy. Proto má také černobílá série v této oblasti jeho tvorby nezastupitelný a zároveň iniciační charakter.

Nezkreslená zkreslenost, molekuly a věci

Další zlom se váže k roku 2011. Krištof Kintera se začal naplno věnovat problematice tváře, která se stala hlavním tematickým zájmem jeho nových kreseb. Polyuretan tehdy dočasně nahradil polyester. Ten se tak stal dalším sochařským materiálem Kinterových prací na papíře, respektive kartonu. Zajímavá pro něj byla jak kratší doba katalyzace, tak především větší podíl automatismu při vzniku nových kompozic. Kintera jako iniciátor ovlivňuje barevnost, základní tvarové dispozice nebo struktury, a potom sleduje jak se obraz sám vyvíjí a definuje prostřed-

nictvím rozpíjení a vzájemného pronikání jednotlivých koloristických složek. Výsledek je vždy trochu dílem náhody, která rozhodne, jestli se během procesu vynoří z barev spíš dětská nevinność nebo škleb darebného démona, což jsou hraniční limity, mezi nimiž tváře výrazově oscilují. Kromě toho Kintera přitahuje modernistický anachronismus a protiproudnost jako opozit k hygienické konceptuální vlně a „ensorovština“ výsledku. Sám zkreslené tváře vnímá jako nezkreslené mentální sondy člověka, který je každodenním otrokem psychiky vlastní i jiných lidí, jako momenty strachu, pitomosti i trapnosti.

Druhou dlouhodobě rozvíjenou tematickou linií tvoří molekulární schemata, která volně navazují na předchozí abstraktní skvrny. Jde o systém pronikajících nebo na sebe navazujících

2011–2014,
litý epoxid, různé materiály,
deska, 103 x 73 cm

kruhových forem. Také v tomto případě lze najít jejich předobrazy v Kinterově prostorové tvorbě, jedním z nich může být např. objekt sněhuláka z deformovaných gymnastických míčů, jehož název *Basic Atomic* (2011) jasně odkazuje jak k atomické podstatě tak ke skladebnému principu. Zřejmě nejvýrazněji tyto zásady Krištof Kintera sochařsky rozvinul ve svém čtyřapůlmetrovém objektu z plastových vánočních koulí *Démon růstu* (*Demon of the Growth*, 2012), který se otiskl také do plošné tvorby, když stejný materiál v několika případech použil i pro skladebné kompozice na kartonech, ať už byla jejich námětem abstraktní molekulární sestava nebo sváteční záblesk reality, v tomto případě penis. Zvláštní obrazovou skupinu, která rovněž pracuje s předměty denní potřeby, tvoří *Plastic Bags* (2011), neboli v ploše muchlané plastové nákupní tašky. Také to je téma, které s tvorbou Krištofa Kintera rezonuje už léta. Stačí připomenout audioobjekt *I'm sick of it all!* z roku 2003 a především *Black Flag* (2011), který se sérií muchláží bezprostředně souvisí. Také tady hraje roli fascinace lapidárností techniky i efemérností a bezcharakterností výchozího „sochařského“ materiálu, který ochotně přijímá tvar čehokoli, co je do něj vloženo.

Právě vstupy reality jsou charakteristické pro zatím poslední fázi, tentokrát už v pravém slova smyslu plastických kreseb Krištofa Kintera, která přichází rokem 2012. Výchozím materiálem je pigmenty barevně natónovaný dvousložkový polyuretan, který má schopnost výrazně vzkypět, takže tvář získává zřetelně reliéfní charakter. Do bochníku (hmoty) hlavy pak Kintera přímo ukotvuje předměty denní potřeby od žvýkaček a vánočních koulí po žárovky, lžice, brýle a kladiva, jimiž „modeluje“ anatomii obličeje. Výrazná trojrozměrnost a předmětná nadsázka hlav vyvolává etnografické asociace, takže je vidí jako jakési středoevropské domorodé masky počátku 21. století. Ne náhodou několik z nich totožně použil při letošním vršovickém masopustu.

Plastické kresby

Krištof Kintera se kresbou zabýval v podstatě vždycky. Používal a používá ji především v sochařském slova smyslu jako přípravný a studijní materiál ke svým projektům. Kresba tak pro něj zpočátku představovala hlavně podklad pro sochy a objekty, který k nim byl v přímém vztahu a definoval základní představu o nich. Od roku 2007 se ale jeho práce na papíře postupně emancipovaly. V poměru k jeho realizacím sice zůstávají, ale princip vzájemné vazby se obrátil. Nově jsou naopak samy odvozovány od trojrozměrných děl. Nejen, že si tak uchovávají souvislost s logikou a celkem jeho tvorby, ale zacykluje se jimi i proces jejího utváření. Kresba už je nejen na začátku, ale také na konci Kinterova výtvarného uvažování, v jehož centru jako univerzální těžiště stále stojí hmotný prvek. Přestože je samozřejmě označení kresba sporné, odpovídají tomuto médiu Kinterovy práce minimálně v tom, že ve většině případů vycházejí z plochy, jsou prvotnější, nespekulativní, přímé a niterné zároveň, přitažlivé v jednoduchosti a neandrtálnosti projevu. Výstižnější je ale rozhodně termín plastická kresba, který zároveň zachycuje sošnou podstatu, trojrozměrný charakter a také volně evokuje materiál, který stojí za jejich vznikem.

Radek Wohlmuth

